

Заблодська К. В., студ.; Малік Н. О., студ.
Оленіна О. Ю., д-р мист., проф.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРНОГО СТИЛЮ МОДЕРН В ЕКСТЕР'ЄРІ

Стиль модерн в архітектурі не втрачає своєї актуальності з моменту його появи. Сьогодні зводяться будівлі з використанням характерних рис і прийомів цього стилю, також ми можемо спостерігати цитати цього стилю в багатьох архітектурних спорудах. Особливо цей напрям виражено в архітектурі котеджів і житлових комплексів.

Проблематика сучасного стилю модерн в екстер'єрі полягає в гармонії і поєднанні всіх складових компонентів композиції будівлі, бо екстер'єр – це сукупність художніх елементів, їх форма, декор фасаду. Екстер'єр зачіпає і навколишній простір: прибудинкову територію з дорогами, дитячі майданчики, зони відпочинку, парковки. Саме тому доречно проаналізувати сучасні методи, прийоми та інтерпретації стилю модерн в екстер'єрі будівель, які використовуються на сьогоднішній день. Проіснувавши в цілому близько 30 років в своєму самому яскравому вираженні (від кінця 1880-х до 1914 року), що мізерно мало в порівнянні з цілими століттями, які підкоряли собі інші стилі, він подарував світові безліч неперевершених шедеврів. В наші дні архітектори також використовують цей стиль, поєднуючи з сучасними тенденціями і новими матеріалами, використовуючи різні композиційні прийоми і перш за все, це стосується дизайну екстер'єрів. Сьогодні, в століття високих технологій і божевільних швидкостей, вибираючи дизайн екстер'єру для приватного будинку або житлового комплексу, багато хто віддає перевагу саме стилю модерн і саме за ці його невід'ємні якості – красу в поєднанні з практичністю. Найбільш поширені прийоми залучені зі стилю модерн в сучасній архітектурі – це переважно світлі тони в оформленні та поєднання декількох колірних акцентів. Також використовується такі притаманні модерну прийоми як поєднання пластичної форми фасадів і планів, живопис і декор, які постійно оновлюються. У сучасному будівництві приватних котеджів найчастіше використовуються мотиви стилю модерн, що робить будівлю оригінальною та помітною. Під впливом нового століття цей стиль придбав енергійність, прямолінійність, свободу простору. Сучасні архітектори, які переглянули своє ставлення до модерну у дизайні екстер'єру переважно використовують плитку, скло, декоративну штукатурку, натуральні матеріали, такі як дерево і камінь. Наприклад, цоколь викладається природним каменем, який поєднується з декором вікон і дверей.

До методів створення сучасних будинків в стилі модерн належать:

- плоскі або однорівневі дахи;
- вікна від підлоги до стелі;
- використання нових матеріалів і технологій з сучасної епохи, наприклад: ламінату, нержавіючої сталі, великогабаритних стекол, пластмас, бетону, а також натуральних і фактурних поверхонь, таких як дерев'яні панелі, шифер, ворсисті килими, ткані штори.
- відсутність декоративних і багато прикрашених образів, наприклад, стельових розеток, мережив і ін.
- безперервний зв'язок зовнішніх і внутрішніх зон об'єкта;
- використання природних елементів для регулювання температури, витрати повітря та ефективності будинку, наприклад: сонячні батареї;
- особлива увага приділяється майданчику фундаменту і розміщенню будівлі в межах блоку, наприклад: фасад ніколи не розміщується фронтально вулиці;
- створюють хвилеподібні та прямі поглибленні смуги за допомогою молдинга, карнизу та колон, які чередуються зі штукатуркою.

Треба звернути увагу, що стиль модерн XIX століття не прагнув до певної геометричній форми, а вибудовувались просторові структури з різноманітних приміщень по лінії руху споживачів будівлі. При великих потоках руху структура громадських будівель наближалась до більш чіткої геометричній форми. У житлових будинках, просторовим поєднанням форм був характерний невимушений, інтимний характер. В сучасному модерні прийшло уявлення про логічно-функціональне угруповання приміщень, про можливу рівність елементів в композиції, як основу просторової архітектурної організації. Принцип правдивості був перенесений на виявлення реалістичності матеріалу, його фактури, кольору, можливих пластичних і тектонічних якостей. Розширилося коло використання нових матеріалів – металу, скла, кераміки та інших по обробці екстер'єру. Сучасний екстер'єрний дизайн, дещо відмінний від класичних прикладів колишніх епох. Сьогоднішній споживач бажає, з одного боку – технологічного максимуму, з іншого боку – максимуму екологічного. Отже, проаналізувавши сучасні тенденції розвитку стилю модерн в екстер'єрі архітектури, можна виділити наступні його елементи, в сучасному будівництві, як: імітація матеріалів; використання елементів рослинного орнаменту; форма вікон (високі «магазинні» вікна, вікна-вітрини), нетиповий ритм розбивки віконних прорізів, подовжені нагору, з багатим рослинним декором; двері – прямокутні, декоровані, зміщені в бік від центру. Функціональні принципи планування: підкреслена асиметрія, обтічні форми, некласичні форми балясин. Лоджії з балюстрадами. Прикраси на стінах і вікнах. Лиштви химерних форм. Візерункові рами металевих перил, балконних огорож, вигинів покрівлі, маршових сходів. Однак втілення стилю модерн, є дуже складним процесом, який вимагає глибокого розуміння як архітектора і дизайнера, так і самого замовника.